

Avoliitto, kihlaus, avioliitto ja rekisteröity parisuhde

Ihmiset voivat elää
monenlaisissa liitoissa.
Tässä saat tietoa
neljästä eri liitosta
ja siitä, mitä ne tarkoittavat.

Avoliitto

Kun kaksi ihmistä asuu yhdessä
ja he ovat enemmän kuin ystäviä,
he ovat avoliitossa.

Avoliitto on kahden ihmisen
sopimus yhdessä elämisestä.
He päättävät itse,
millainen suhde heillä on.

Avoliitto on parin
yksityinen asia.

Avopuolisot tietävät itse:

- Rakastavatko he toisiaan?
- Huolehtivatko he toisistaan?
- Mitkä asiat ovat yhteisiä?
- Mitä he tekevät yhdessä?
- Miten he toteuttavat seksuaalisuutta?

Vastauksia ei tarvitse kertoa kenellekään muulle.

Pari päättää itse myös erosta ja erilleen muutosta eli avoliiton purkamisesta.

Kihlaus eli kihloihin meno

Monet parit menevät kihloihin, kun he haluavat ilmaista, että he ovat yhdessä vakituisesti.

Ennen kihlaus tarkoitti, että pari aikoo mennä naimisiin eli solmia avioliiton. Avioliiton voi solmia kuitenkin myös ilman kihlausta.

Kihlautuminen on parin yksityinen asia, eikä siihen tarvita lupaa keneltäkään.

Kihloissa olevaa paria sanotaan kihlapariksi. Kihlapari voi juhlia

kihloihin menemistä
eli pitää kihlajaiset.
Kihlajaisia ei kuitenkaan
ole pakko pitää,
vaan pari voi toimia
kuten itse haluaa.

Monet parit haluavat
vaihtaa sormuksia
kihlauksen merkiksi.

Sormus laitetaan
yleensä vasemman käden
nimettömään sormeen.
Sormukseen voi
kaiverruttaa kihlatun nimen
ja päivämäärän,
jolloin kihlautuminen tapahtui.

Kihlaus on voimassa
ilman kihlasormuksiakin,
jos pari yhdessä niin sen sopii.

Kihlaus on sopimus,
joka voidaan myös purkaa.
Purkamisen voi tehdä
vain kihlapari itse.

Kukaan ei voi määrätä
purkamaan kihlausta,
sillä myös purkaminen on
kihlparin yksityinen asia.

Parin ei ole pakko mennä kihloihin, vaan he voivat olla yhdessä myös ilman kihlautumista.

Avoliitto

Mies ja nainen voivat solmia avioliiton eli mennä naimisiin toistensa kanssa.

Avioliiton solmimista ja naimisiin menemistä sanotaan avioitumiseksi.

Avioliiton voi solmia, jos on täyttänyt 18 vuotta eikä ole naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa jonkun toisen kanssa.

Ennen vihkimistä pari käy seurakunnan kansliassa tai maistraatissa. Siellä he pyytävät selvittämään, ettei avioliiton solmimiselle ole esteitä.

Avoliitto solmitaan vihkimällä. Parin voi vihkiä pappi tai maistraatin virkamies. Vihkiminen on ilmaista.

Virkamies voi suorittaa
siviilivihkimisen maistraatissa.
Pappi voi vihkiä parin
kirkossa tai hääjuhlassa.
Kun pari vihitään,
molempien pitää olla paikalla.
Myös kahden todistajan
on oltava paikalla.

Naimisiin menemistä voi
juhlia hääjuhlassa.
Nykyisin pari järjestää
ja maksaa sen itse.
Hääjuhlaa ei kuitenkaan ole
pakko järjestää.

Mies ja nainen ovat
tasa-arvoisia avioliitossa.
Kummallakin on samat
oikeudet ja velvollisuudet,
eikä kumpikaan voi
omistaa tai hallita toista.

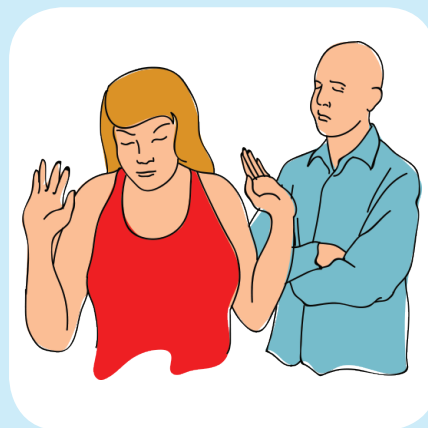
Avioliiton purkaminen eli avioero

Joskus voi tulla tilanne,
että avioliitto halutaan
lopettaa eli purkaa.
Avioliiton purkaminen
tarkoittaa avioeroa.

Avioeroa haetaan
kirjallisesti hakemuksella.
Hakemus tehdään
käräjäoikeudelle,
joka myöntää eron.

Eroa voi hakea yksin
tai yhdessä puolison kanssa.
Jos eroa hakee yksin,
viranomaisen laittaa
eron hakemisesta tiedon
toiselle puolisolle.

Ennen kuin ero alkaa,
on harkinta-aika,
joka kestää puoli vuotta.
Harkinta-aika alkaa
siitä päivästä,
kun erohakemus on
jätetty käräjäoikeuteen.

Harkinta-ajan jälkeen
erohakemus pitää tehdä
uudestaan.

Uusi hakemus pitää tehdä
puolen vuoden kuluessa siitä,
kun harkinta-aika päättyi.

Uuden hakemuksen voi tehdä
kumpi puoliso tahansa.

Jos kumpikaan ei tee
uutta erohakemusta,
avioliitto jatkuu.

Jos uusi hakemus tehdään,
oikeus antaa parille eron.

Joskus puoliset asuvat
erillään jo ennen
erohakemuksen tekemistä.

Jos he ovat olleet erillään
ainakin kaksi vuotta,
harkinta-aikaa ei tarvita.

Silloin oikeus voi
antaa eron heti.

Suomessa kukaan ei voi
estää eron saamista.

Rekisteröity parisuhde

Rekisteröity parisuhde on liitto, jonka voivat solmia samaa sukupuolta olevat ihmiset.

Kun parisuhde rekisteröidään, puolisoista tulee virallinen pari samalla tavalla kuin aviopari.

Parisuhde rekisteröidään maistraatissa ja se on ilmaista.

Parisuhteen rekisteröinnissä on samat säännöt kuin avioliiton solmimisessa.

Pitää olla täysi-ikäinen eli vähintään 18-vuotias, eikä saa olla naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa jonkun toisen kanssa.

Lisäksi maistraatti tutkii, että rekisteröinnille ei ole esteitä.

Puolisot voivat järjestää häätjuhlan rekisteröinnin jälkeen.

Samaa sukupuolta olevat ihmiset eivät voi vielä solmia avioliittoa. Suomen avioliittolaki muuttuu niin, että 1.3.2017 alkaen myös samaa sukupuolta olevat ihmiset voivat solmia avioliiton.

Rekisteröidyn parisuhteen purkaminen

Jos puoliset haluavat erota, se tapahtuu samalla tavalla kuin avioliitossa.

Parisuhteen purkamista haetaan kirjallisesti hakemuksella. Hakemus tehdään käräjäoikeudelle, joka myöntää eron.

Eroa voi hakea yksin tai yhdessä puolison kanssa. Jos eroa hakee yksin, viranomaisen laittaa eron hakemisesta tiedon toiselle puolisolle.

Ennen kuin ero alkaa, on harkinta-aika, joka kestää puoli vuotta. Harkinta-aika alkaa siitä päivästä, kun erohakemus on jätetty käräjäoikeuteen. Harkinta-ajan jälkeen erohakemus pitää tehdä uudestaan.

Uusi hakemus pitää tehdä puolen vuoden kuluessa siitä, kun harkinta-aika päättyi. Uuden hakemuksen voi tehdä kumpi puoliso tahansa.

Jos kumpikaan ei tee
uutta erohakemusta,
rekisteröity parisuhde jatkuu.
Jos uusi hakemus tehdään,
oikeus antaa parille eron.

Joskus puoliset asuvat
erillään jo ennen
erohakemuksen tekemistä.
Jos he ovat olleet erillään
ainakin kaksi vuotta,
harkinta-aikaa ei tarvita.
Silloin oikeus voi
antaa eron heti.

Kukaan ei voi estää
puolisoita eroamasta.

